

Győri Ítéltábla

Pf.III.20.107/2021/3.

A Győri Ítéltábla Börzsönyiné dr. Kiricsi Szilva ügyvéd (cím4) pártfogó ügyvéd által képviselt Felperes1 (cím2) felperesnek dr. Kövér Anita jogtanácsos (cím6) által képviselt Alperes1 (cím7) alperes ellen közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében a Szombathelyi Törvényszék - 2021. május 13. napján kelt 28.P.20.216/2020/18. sorszám alatti kiegészítő ítéletével kiegészített - 2021. január 15 napján kelt 28.P.20.216/2020/11/II. számú ítélete ellen a felperes részéről 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletét helybenhagyja.

A feljegyzett 15.000,- (tizenötezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket az Állam viseli.

Megállapítja, hogy a felperesi pártfogó ügyvéd díja mind az első-, mind a másodfokú eljárás tekintetében teljes egészében a felperes terhére esik.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

I.

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított releváns tényállás szerint a felperes 2011. szeptember 9. napja és 2017. szeptember 6. napja között fogvatartott volt az alperesi büntetés végrehajtási intézetben. 2010 és 2018 között a felperes alanyi jogon közgyógyellátásban részesült. 2015- ben elhatározta, hogy kivehető fogsort készíttet magának. Ekkor az alperesi büntetésvégrehajtási intézetben egyedül orvos1 praktizált fogorvosként, aki nem rendelkezett a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelővel – a továbbiakban NEAK –finanszírozási szerződéssel, illetve a gyógyászati segédeszköz ártámogatással történő rendelésére jogosító szerződéssel. A fogorvos arról tájékoztatta a felperest, hogy a fogsor 120.000 forint térítés ellenében készíttethető el, ennek ténye rögzítésre került a felperes fogászati kartonján. A felperes a fogorvos irányába nem jelezte, hogy közgyógyellátásra jogosult, s az alperes felé sem jelezte, hogy közgyógyellátás keretében kívánja igénybe venni a fogpótlást.

[2] 2015. május 20. napján az ún. pénzügyi ügyintézés iránti kérelmi lapon rögzítésre került, hogy a felperes fogorvosnál volt, fogsort szeretne készíttetni, melynek költsége 120.000 forint. Mivel a felperes letéti számláján a pénzügyi fedezet rendelkezésre állt, a kérelem engedélyezésre került, amiről a felperes is értesült. A fogsor elkészítésének teljes ellenértéke végül 143.000 forint volt. A felperes pénzügyi letétjének terhére 2015. május 26. napján megfizetésre került a fogsorpótlás előlegeként 120.000 forint, majd 2015. augusztus 12. napján további 23.000 forint. A beavatkozásról 2015. augusztus 27. napján került kiállításra a 7635990.sorszám alatti számla. A számla ellenértékének rendezésével kapcsolatos eljárással összefüggésben kérelemmel, panasszal nem élt.

II.

[3] A fizetési meghagyással indult, majd perré alakult eljárásban a felperes keresetében kérte, hogy kötelezze a bíróság az alperest 71.500,-Ft (a fogpótlás költségének 50 %-a, mint az ártámogatással azonos összeg) és annak 2015. augusztus 27. napjától számított törvényes késedelmi kamata megfizetésére kártérítés címén. Keresetét a Ptk. 6:519. §-ára, 6:527. §-ára, 6:522. § (1) és (2) bekezdésére, 6:532. §-ára, és 6:48. § (1) és (3) bekezdésére alapította.

[4] Arra hivatkozott, hogy a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. tv. – a továbbiakban Eb.tv. – 12. §-a tartalmazza a biztosított által az Egészségbiztosítási Alap terhére igénybe vehető fogászati ellátásokat. A gyógyászati segédeszközök társadalombiztosítási támogatásba történő befogadásáról, támogatással történő rendeléséről, forgalmazásáról, javításáról és kölcsönzéséről szóló 14/2007.(III.14.) EüM. rendelet – a továbbiakban EüM rendelet - határozza meg a gyógyászati segédeszközök ártámogatási rendszerét, mely alapján közgyógyellátásra jogosultként csak a fogtechnikai költség 50 %-át lett volna köteles megfizetni a kivehető fogpótlás után. E támogatás azonban csak akkor vehető igénybe, ha a biztosított a fogászati ellátást a NEAK-kal finanszírozási szerződéssel rendelkező fogászati szolgáltatónál veszi igénybe. Fogvatartása miatt nem gyakorolhatta szabad (fog)orvos választási jogát, így kénytelen volt igénybe venni 100 %-os költségtérítés mellett a büntetés-végrehajtási intézet által biztosított fogorvost. Mivel az alperes nem finanszírozási szerződéssel rendelkező fogorvost alkalmazott, így az EüM rendelet szerint őt megillető kedvezményt önhibáján kívül nem tudta érvényesíteni. Arról, hogy közgyógyellátásra jogosult, az alperes tudomással bírt, mert egyéb (belgyógyászati és pszichiátriai) gyógyszereit térítésmentesen kapta.

III.

[5] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Perköltséget nem igényelt.

[6] Arra hivatkozott, hogy felróható magatartást nem tanúsított, a felperessel szemben megkülönböztetést nem alkalmazott. A büntetés-végrehajtási intézetekben fogvatartott elítéltek és egyéb jogcímen fogvatartottak egészségügyi ellátásáról szóló 8/2014.(XII.12.) IM. rendelet – a továbbiakban IM rendelet - 11. § (1) bekezdése értelmében a Bv. Intézet csak a fogvatartott sürgősségi fogászati ellátását köteles biztosítani. A nem sürgősségi – így a perbeli fogpótló, szépészeti - beavatkozást az IM. rendelet 11. § (2) bekezdése értelmében nem volt köteles biztosítani, az csupán (az egészségbiztosítási

jogszabályok szerint) „elvégezhető” kategóriába esik. A nem sürgősségi beavatkozásért a fogvatartott – a perbeli esetre nem vonatkoztatható (munkabaleset, foglalkozási megbetegedés) kivétellel - térítési díjat tartozik fizetni. A felperes által kifizetett fogtechnikai díj sem a fogorvost illette meg – a fogorvos díját az intézet fizeti – hanem a fogtechnikai labort. A beavatkozás az alperesi intézet keretei között nem volt úgy elvégezhető, hogy a laborköltség a közgyógyellátás terhére essen. A Bv. tv. 121. § (1) bekezdése alapján a felperes szabad orvosválasztási joga szünetelt, köteles volt a Bv. Intézet által foglalkoztatott fogorvost igénybe venni. A felperes maga sem számolt a támogatott fogpótlás lehetőségével, tudta, hogy a fogpótlásért fizetnie kell és azt is, hogy mennyit. Tájékoztatás és a fogorvossal történt előzetes megállapodás után került sor a beavatkozás elvégzésére. A FANY elektronikus nyilvántartásból kinyomtatott kérelemi lap adatai szerint maga kérte a 120.000, majd a 23.000 forint átutalását. (P.20.467/2019/4/A/2, 4/A/3.) Fogászati kartonja igazolja, hogy a számlát átvette. (A/5.)

[7] A felperesnek kellett volna – előzetes szakorvosi igazolás alapján – a jegyző felé fordulni kérelemmel, ennek során igazolni azt, hogy fogprotézisre van szüksége és milyen összegben, és kérni a fogpótlás közgyógyellátás terhére történő elkészítését. A felperes azonban sem a fogpótlás költségének csökkentését, sem annak közgyógyellátására történő kifizetését nem kérte. A Bv. tv. 156. § (5) bekezdése szerinti különös méltánylást érdemlő eset pedig nem állt fenn, ilyen irányú kérelmet a felperes sem terjesztett elő. Éveken keresztül elégedetten viselte fogsorát, a beavatkozással kapcsolatosan panaszt, kárigényt nem terjesztett elő, noha a fogpótlás időpontjától szabadulásáig (2017. szeptember 6.) az alperesnél volt fogvatartott.

IV.

[8] Az elsőfokú bíróság - kiegészített ítéletében - a felperes keresetét elutasította, megállapította, hogy az eljárási illetéket az állam viseli, s kötelezte a felperest a Magyar Országos Közjegyzői Kamara részére 5.000 forint eljárási díj megfizetésére.

[9] Arra hivatkozott, hogy a közhatalom gyakorlása során okozott kárért való felelősség általános (Ptk. 6:519. §) és különös (Ptk. 6:548. §) feltételei a konkrét esetben nem állnak fenn. A különös feltételek hiánya kapcsán rámutatott, hogy a büntetésvégrehajtás során elszenvedett kár kapcsán rendes jogorvoslatnak a Bv. tv. 21. § (3) bekezdése szerinti panasz felel meg, s e jogát a fogvatartott a tv. 142. § (1) bekezdése szerint gyakorolhatja. A felperes azonban sem a beavatkozás előtt, sem azt követően nem merítette ki jogorvoslati jogát, panaszt vagy kérelmet nem terjesztett elő a fogászati kezelés költségeinek általa történt finanszírozása miatt. A NEAK a kifizetett költségek utólagos megtérítésére nem jogosult.

[10] A közigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősség általános feltételei hiánya kapcsán rámutatott, hogy az Eb.tv. 12. §-a és az EüM. rendelet 10. számú melléklete szerint – közgyógyellátás jogcímén – a biztosított csak a fogtechnikai költség 50 % -át kell, hogy megfizesse. E támogatás azonban csak akkor vehető igénybe, ha a biztosított a fogászati ellátást a NEAK-kal finanszírozási szerződéssel rendelkező fogászati szolgáltatótól veszi igénybe, illetve az árhoz nyújtott támogatásra akkor jogosult, ha a gyógyászati segédeszközt finanszírozott egészségügyi szolgáltató e jogosultságra kijelölt orvosa, illetve az egészségbiztosítóval e jogosultságra szerződést kötött orvos rendeli. A Bv. tv. 121. § (1)

bekezdés e) pontja alapján azonban a szabadságvesztés végrehajtása alatt szünetel az elítélt szabad orvosválasztáshoz való joga.

[11] Mivel a perbeli esetben nem sürgősségi (és emiatt térítésmentes) fogászati ellátásra került sor, azt a Bv.tv. 156. § (2) bekezdése és az IM. rendelet 11. § (3) bekezdése értelmében a felperes csak térítés mellett vehette igénybe. A gyógyászati segédeszköz térítési díjának (a közgyógyellátásra vonatkozó jogszabályi rendelkezésekben meghatározott mértékig történő) átvállalása kapcsán az alperest a Bv. tv. 156. § (2) bekezdése értelmében hivatalból nem terhelte kötelezettség. Nem kellett hivatalból észlelnie, hogy a felperes közgyógyellátásra jogosult (ezt a felperesnek kellett volna jelezni kérelmében) és a felperesnek kellett volna az ellátás jogszabályban biztosított mértékéig támogatás iránti kérelmet előterjeszteni, a hatósághoz (NEAK) fordulni a közgyógyellátás rendszerében nyújtható támogatás igénybevétele érdekében. A felperes mindezt elmulasztotta. A fogpótlás várható költségének mértékéről a beavatkozást megelőzően tudomást szerzett, ennek ismeretében kérte a beavatkozást, vállalta az ezzel járó költségeket, nem kifogásolva azt, hogy annak teljes összegét neki kell megfizetni, s a költségek mérséklése iránt sem terjesztett elő kérelmet.

V.

[12] Az ítélet ellen elsődlegesen annak a kereset szerinti megváltoztatása, másodlagosan hatályon kívül helyezése és az alperes első- és másodfokú perköltségben történő marasztalása iránt a felperes terjesztett elő fellebbezést.

[13] Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat tévesen értékelte, így a bizonyítás eredménye okszerűtlen egyrészt abban a kérdésben, hogy a felperes nem merítette ki jogorvoslati lehetőségét, másrészt abban is, hogy az alperesnek tudomással kellett-e bírnia arról, hogy a felperes közgyógyellátásra jogosult. Amikor tudomást szerzett a jogosultság indokolatlan megvonásáról, haladéktalanul megkereste az alperest, és kérte a támogatásnak megfelelő összeg megtérítését, ezzel a perindítást megelőző jogorvoslati lehetőségét kimerítette. Közgyógyellátási jogáról nevelőtisztje tudomással bírt, ezt a kezelőorvosának is jelezte, de - mindettől függetlenül - e tény az IM. rendelet 3. § (6) bekezdése értelmében felvezetésre került az egészségügyi kartonjára, így arról az alperes fogorvosa is tudomással kellett, hogy bírjon.

[14] A közgyógyellátási kedvezményt önhibáján kívül nem tudta érvényesíteni. Az alperesnél praktizáló fogorvosnak nem volt a NEAK-kal szerződése, így az általa kifizetett költségek utólagos megtérítésére sem volt lehetőség. Ha tudta volna, hogy a kezelés teljes költségének megfizetésére köteles, úgy a szolgáltatást nem vette volna igénybe. Az elsőfokú ítélet [20] bekezdésében foglaltakkal szemben azonban csak utóbb jutott a tudomására, hogy a teljes összeget neki kell fizetnie. Téves az alperes azon érvelése, hogy csak különös méltánylást érdemlő esetben vállalhatja át a beavatkozás költségét, ő nem méltányosság gyakorlását kérte a felperestől.

VI.

[15] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, perköltséget nem igényelt.

[16] Arra hivatkozott, hogy – panasz előterjesztése hiányában – a Bv. tv. 140-143. §-ai szerinti lépcsőzetesség sérült. Ha a kérelem, a panasz nem vezet eredményre, akkor nyújtható be a kárigény, majd elutasítása esetén - jogvesztő 30 napos határidőn belül - bírósági kereset (Bv. tv. 143. § (2) bekezdés). Felperes azon érvelése nem foghat helyt, hogy a perbeli esetben az előzetes eljárást azért nem kellett lefolytatni, mert a keresetindítás időpontjában a felperes már szabadult. A Bv.tv. 143. § (5) bekezdése szerinti „közvetlen igényérvényesítési lehetőség” a már megindult, de a fogvatartott szabadulása miatt megszüntetett kártérítési eljárás esetére vonatkozik. (Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.20.225/2020/6.)

[17] Megismételte korábbi érvelését arra vonatkozóan, hogy nincs olyan kötelezettsége az alperesnek, hogy a közgyógyellátás biztosítására alapot adó orvossal rendelkezzen, az eleve kivételes (szépészeti) beavatkozás elvégzése nem is kötelessége, az csupán egy lehetőség. Arra alapot adó feltétel (munkabaleset, foglalkozási megbetegedés) hiányában nem volt köteles a beavatkozást térítésmentesen elvégezni, illetve a különös méltánylás gyakorlásának Bv.tv. 156. § (6) bek. szerinti feltételei sem álltak fenn (megfelelő letéti összeggel rendelkezett a felperes és ilyen kérelmet nem is terjesztett elő). A felperes a kezelés iránt kérelmet adott be, a kezelőorvostól mindenre kiterjedő alapos kioktatást kapott. A perbeli esetben a jogszabályi rendelkezések alapján a közgyógyellátás igénybevétele nem volt adott, a gazdasági osztályhoz címzett kérelmében a felperes a közgyógyellátás keretében történő finanszírozásra nem is utalt.

VII.

[18] Az ítéltábla a fellebbezést - a Pp. 376. § (1) bekezdése szerinti kivételi esetkör hiányában - tárgyaláson kívül bírálta el és azt nem találta alaposnak.

[19] Az elsőfokú bíróság a tényállást – a bizonyítékok megfelelő értékelésével - helyesen állapította meg, abból okszerűen következtetett arra, hogy a közhatalom gyakorlása során okozott kárért való felelősség általános és különös feltételei a konkrét esetben nem állnak fenn. Érdemi döntése – az alábbi kiegészítéssel – indokaira is kiterjedően helytálló, ezért az ítéltábla az elsőfokú ítélet megváltoztatására, illetve – az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértés hiányában – annak hatályon kívül helyezésére nem látott lehetőséget.

[20] Mindenekelőtt a fellebbezési ellenkérelemben foglaltak kapcsán arra mutat rá az ítéltábla, hogy - eltérően a fellebbezési ellenkérelemben felhívott Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.20.225/2020/6. számú határozatában szereplő jogi állásponttól - a panasz, illetve a Bv. tv. 143. §-a szerinti kártérítési igény előterjesztésének hiánya a már szabadult elítélt vonatkozásában nem minősül pergátló akadállyal.

[21] A Bv. tv. 143. §-ában szabályozott - a bírósági út igénybevételét megelőző - kártérítési eljárás a fogvatartott esetén valóban az igény peres úton való érvényesítésének előfeltétele. A Bv.tv.143.§-a szerinti kártérítési eljárás részletes szabályairól szóló 12/2014.(XII.16.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdése alapján a fogvatartott köteles a kár

bekövetkezéséről a bv. szerv személyi állományát haladéktalanul tájékoztatni, s a 4. § (1) bekezdés b) pontja értelmében pedig a kárigény bejelentésének napján meg kell indítani a kártérítési eljárást. Az 1. § (2) bekezdés a) pontja azonban kizárja a kártérítési eljárás lefolytatását, ha a fogvatartott az annak során meghozandó határozat meghozatala előtt szabadul.

[22] A Bv. tv. 143. § (5) bekezdése azonban nem értelmezhető megszorítóan, nem csak arra az esetre vonatkozik, ha az elítelt a Bv. tv. 143. §-a szerinti kárigényét a bv. szervnél előterjesztette, de az eljárás nem fejeződött be. A már szabadult elítelt vonatkozásában a fellebbezési ellenkérelemben jelzett lépcsőzetesség elmaradása nem eljárásjogi előfeltétel (pergátló akadály).

[23] Arra az esetre, ha a fogvatartás időszaka alatt a kárigény bejelentésére – bármely okból – a fogvatartott részéről nem kerül sor, sem a Bv. tv., sem a fenti IM. rendelet nem mond ki jogvesztést. (BDT. 2018.3942) A kötelező előzetes eljárás elmaradása az időközben szabadult fogvatartott esetében eljárásjogi előfeltételként (pergátló akadályként) sem értékelhető. Ilyen esetben a közhatalom gyakorlása során okozott kárért való felelősség általános (Ptk. 6:519. §) és különös (Ptk. 6:548. §) feltételeinek fennállta érdemben vizsgálendő. A fentiekkel összhangban járt el az alperes is, amikor a 2018. július 11. napján kelt, a perbeli igényel azonos tartalommal az alperesi bv. intézethez címzett igénybejelentés kapcsán arról tájékoztatta a felperes jogi képviselőjét, hogy a Bv. tv. 143. § (5) bekezdése alapján kártérítési igényét elévülési határidőn belül a törvényszék előtt előterjesztett keresettel érvényesítheti.

[24] Az így megindult perben van jelentősége annak, hogy a következmények elhárítására az adott tényállás mellett alkalmas, rendes jogorvoslatnak minősülő panaszjogát (Bv. tv. 21. § (3) bek.) a fogvatartott a Bvtv. 142. § (1) bekezdése szerint gyakorolta-e. A kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslat elmulasztása (szabadult elítelt esetén is), mint a Ptk. 6:548. § (1) bekezdése szerinti közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti felelősség speciális anyagi jogi feltétele vizsgálható, hiánya a kereset elutasítására vezet.

[25] A felperes keresetében azt sérelmezte, hogy az alperes nem olyan fogorvossal kötött szerződést a fogvatartottak fogászati ellátására, akinek az eljárása alapján igénybe vehette volna közgyógyellátásra jogosultként a fogpótlás (mint gyógyászati segédeszköz) térítési díjához kapcsolódó támogatást. Ehhez képest fellebbezésében már a közgyógyellátás alapján igénybe vehető támogatás lehetőségére vonatkozó tájékoztatás elmaradását is az alperes terhére róta. Utóbbi meg nem engedett keresetváltoztatásnak minősül, az abban foglaltak értékelésére - a Pp. 373.§-a (1) bekezdése értelmében – az ítéltábla nem jogosult, ezért azt elutasította.

[26] A felperes keresetlevele mellékleteként csatolta a NEAK-hoz címzett, 2018. március 22. napján kelt megkeresésére 2018. április 10. napján adott választ, mely szerint az EüM. rendelet alapján közgyógyellátás jogcímén a felperesnek a fogtechnikai költség 50 %-át kell megfizetnie kivehető fogpótlás esetén. Ennek feltétele azonban az Eb. tv. 21. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak szerint az, hogy a NEAK-kal finanszírozási szerződéssel rendelkező fogászati szolgáltatónál vegye igénybe a fogászati ellátást. Az árhoz nyújtott támogatásra pedig akkor jogosult, ha a gyógyászati segédeszközt finanszírozott egészségügyi

szolgáltató e jogosultságra kijelölt orvosa, illetve az egészségbiztosítóval e jogosultságra szerződést kötött orvos rendeli. A tájékoztatásból is megállapíthatóan a kifizetett költségek utólagos megtérítésére a NEAK-nak nincs lehetősége.

[27] A 8/2014.(XII.12.) IM. rendelet 11. § (1)-(9) bekezdésében foglaltak egybevetéséből következően a bv. intézet csak a sürgősségi fogászati ellátást köteles a fogvatartott részére biztosítani (azt ingyenesen). A nem sürgősségi fogászati ellátás körébe tartozó fogászati beavatkozások biztosítása fakultatív és a Bv. tv. 156. § (5) bekezdése értelmében térítésköteles. A Bv. tv. 156. §-ához fűzött miniszteri indokolás is utal arra, hogy a társadalom részéről elvárás, hogy a fogvatartottak minél nagyobb részben viseljék a fogvatartásuk költségeit, amelynek része a gyógyszerrel történő ellátásuk is.

[28] Az nem volt vitatott a perben, hogy az alperessel szerződésben álló fogorvos a NEAK-kal sem finanszírozási szerződéssel nem rendelkezett, sem a gyógyászati segédeszköz ártámogatással történő rendelésére nem volt jogosult. Amennyiben a büntetésvégrehajtási intézet fakultatív fogászati ellátást biztosít, úgy az Egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 7.§ (1) bekezdése szerinti „megfelelő” ellátáshoz szükséges személyi és gépi feltételeket is biztosítania kell, e kötelezettség azonban nem terjed addig, hogy mindenképpen csak olyan kezelőorvossal szerződhet, akinek személyén keresztül az igénybe vehető támogatások rendszere is teljeskörűen biztosított. Erre figyelemmel helyesen ismerte fel az elsőfokú bíróság, hogy a közhatalom gyakorlása során okozott kárért való felelősség általános feltételei nem állnak fenn. A fogorvos oldalán a NEAK-kal kötött finanszírozási szerződés, illetve a gyógyászati segédeszköz ártámogatással történő rendelésére vonatkozó jog hiánya – felróhatóság hiányában - nem alapozza meg az alperes kártérítési felelősségét.

[29] A Bv.tv.121. § (1) bekezdése e) pontja értelmében a szabadságvesztés végrehajtása alatt szünetel - egyebek mellett - az elítélt szabad orvosválasztáshoz való joga. Önmagában ebből nem következik az, hogy a fogvatartott a büntetés végrehajtásával összefüggésben a jogszabályban meghatározott és szükségképpen hátrányokat meghaladó hátrányt kell, hogy elszenvedjen és NEAK finanszírozási szerződéssel nem rendelkező fogorvos alkalmazása esetén elzárt a gyógyászati segédeszköz ártámogatással történő igénybevitelétől. A korlátozás csak annyit jelent, hogy a Bv.tv. 160.-a §. értelmében a büntetések és intézkedések végrehajtása során az elítélt egészségi állapotának megfelelő gyógyító-megelőző ellátását elsősorban a fogva tartó bv. intézet (illetve a Központi Kórház, annak a helységi Fegyház és Börtönben működő Krónikus Utókezelő Részlege, valamint az IMEI) biztosítja, és az elítélt ezt az ellátást köteles igénybe venni. Nem kizárt – megfelelő indok esetén – ettől eltérő egészségügyi szolgáltató igénybevétele. Ennek korlátja a Bv.tv.162. §-a értelmében csak az, hogy az elítélt a 160. §-ban foglaltaktól eltérő egészségügyi intézmény térítésköteles szolgáltatását csak akkor veheti igénybe, ha azt a bv. intézet parancsnoka engedélyezi, s az elítélt a várható költségeket - ideértve a szállítás költségeit is - megelőlegezi, és az egészségügyi intézmény a szolgáltatást vállalja.

[30] A felperes személyes meghallgatása során maga nyilatkozott akként, hogy tisztában volt azzal, hogy közgyógyellátásra jogosultként a fogsorpótlás kapcsán támogatásra jogosult. (P.20.216/2020/11. jkv. 3. o. (3) bekezdés; 7.o. (4) bekezdés) A per adatai alapján tisztában kellett, hogy legyen azzal is, hogy a fogsorpótlás költségét egészében ő finanszírozza, hiszen kezelőorvosa erről tájékoztatta és a teljes összeg letétből történő kifizetése iránti élt kérelemmel. Amennyiben a teljes térítés mellett történő fogpótlással nem

értett egyet, azt jeleznie kellett volna az alperes felé. Ebben az esetben - akár fogvatartotti panasz, akár kérelem folytán - a Bv.tv.162.§-ban foglaltak alapján sor kerülhetett volna a fogsorpótlás (más egészségügyi szolgáltató eljárása keretében) támogatás mellett történő igénybevitelére. E kiegészítéssel helyes az elsőfokú ítélet azon jogi érvelése, hogy a perbeli esetben a közhatalom gyakorlása során okozott kárért való felelősség különös (Ptk. 6:548. §) feltételei nem teljesültek.

[31] Azt az ítéltábla a fent kifejtettek értelmében (a meg nem engedett keresetváltoztatás miatt) nem vizsgálhatta és értékelhette, hogy a felperes a lehetőségeire vonatkozó tájékoztatás elmaradása miatt abban a tévedésben volt-e, hogy utólag is igénylehető a támogatás. (P.20.216/2020/11. jkv. 7.o. (4) bekezdés) Emiatt csupán megjegyzi az ítéltábla, hogy szabadulását megelőzően a felperes sem a NEAK, sem az alperes irányában nem lépett fel térítés iránti igénnyel. A beavatkozáshoz képest csaknem 3 évvel később, csupán 2018. március 22. napján fordult a NEAK-hoz, s a történeteket 2018. június 11. napjáig az alperes irányába sem sérelmezte. Ebből csak olyan következtetés vonható le, hogy fogvatartása alatt a felperes közömbös volt az iránt, hogy részbeni térítés, vagy teljes ár mellett jut a fogsorpótláshoz, ahogyan ő nyilatkozott számára „az volt a fontos, hogy kész legyen a foga” (P.20.216/2020/11. számú jegyzőkönyv 7. oldal 4. bekezdés). Ezzel áll összhangban az is, hogy az alperes fogorvosa felé sem jelezte, hogy közgyógyellátásra jogosult. E passzivitás akkor is kizárná a kártérítési felelősség szükségképpen feltételei közül a hiányos tájékoztatás és a támogatás elmaradása közötti okozati összefüggés fennálltának megállapítását, ha a tájékoztatás elmaradása a kereset alapján értékelhető lenne, ugyanis semmi nem támasztja alá azt, hogy a lehetőségeire vonatkozó teljeskörű tájékoztatás esetén a felperes máshogyan járt volna el.

[32] A fentiekre tekintettel az ítéltábla a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[33] Az eredménytelenül fellebbező felperes a másodfokú eljárással kapcsolatban felmerült költségeit a Pp. 83. § (5) bekezdése alapján maga viseli. Az alperes költségeit nem számította fel (Pp. 81. § (1) bekezdés), így a Pp. 81. § (3) bekezdés második mondata értelmében a felszámítani elmulasztott költség a javára nem volt figyelembe vehető. A felperes részére engedélyezett személyes költségmentesség folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték Pp. 102. § (6) bekezdése értelmében az állam terhén marad. Az ítéltábla a Pp. 101. § (3) bekezdése értelmében a díj összegének meghatározása nélkül csupán megállapította, hogy az első- és másodfokú eljárással kapcsolatosan felmerült pártfogó ügyvédi díj viselése a felperes terhére esik.

Győr, 2021. október 20.

Dr. Maurer Ádám sk.
sk.

Dr. Mészáros Zsolt sk.

Dr. Sarmon Hedvig

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró